
نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۰۵۲

طَمَعُ

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۰۵۲، «طمئن» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «طمئن» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «طمئن» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۰۵۲
ریشه	طمئن
تعداد تکرار	۱۳
تعداد مشتقات	۱۱
تعداد ریشه مرتبط	۹۱

فهرست مشتقات

۱۰. مُطْمِئِنَةٌ (۱)	۸. لِيَطْمِئِنَ (۱)	۵. تَطْمِئِنَ (۱)	۳. اطمأننتم (۱)	۱. اطمأنَّ (۱)
		۶. تَطْمِئِنُ (۲)		
۱۱. مُطْمِئِنِينَ (۱)	۹. مُطْمِئِنٌ (۱)	۷. لِيَتَطْمِئِنَ (۲)	۴. الْمُطْمِئِنَةُ (۱)	۲. اطمأنوا (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۷۵. كل (۲)	۵۷. طير (۱)	۳۸. رزق (۱)	۱۹. بين (۱)	۱. ابراهيم (۱)
۷۶. كون (۶)	۵۸. عبد (۱)	۳۹. رسل (۱)	۲۰. جبل (۱)	۲. اتي (۲)
۷۷. كيف (۱)	۵۹. عذب (۱)	۴۰. رضو (۱)	۲۱. جزء (۱)	۳. اخذ (۱)
۷۸. لبس (۱)	۶۰. عزز (۳)	۴۱. رغد (۱)	۲۲. جعل (۳)	۴. اخر (۱)
۷۹. لقي (۱)	۶۱. عظم (۱)	۴۲. رود (۱)	۲۳. جنب (۱)	۵. ارض (۱)
۸۰. لئك (۲)	۶۲. علم (۲)	۴۳. رؤى (۱)	۲۴. جوع (۱)	۶. اكل (۱)
۸۱. مثل (۱)	۶۳. غضب (۱)	۴۴. سعى (۱)	۲۵. حرف (۱)	۷. الك (۲)
۸۲. مثنى (۱)	۶۴. غفل (۱)	۴۵. سمو (۱)	۲۶. حكم (۳)	۸. الله (۱۷)
۸۳. ملك (۲)	۶۵. فتن (۱)	۴۶. شرح (۱)	۲۷. حي (۲)	۹. اله (۱۷)
۸۴. موت (۱)	۶۶. قرى (۱)	۴۷. شهد (۱)	۲۸. خسر (۲)	۱۰. امن (۷)
۸۵. نزل (۱)	۶۷. قضى (۱)	۴۸. صدر (۱)	۲۹. خوف (۱)	۱۱. انس (۱)
۸۶. نصر (۲)	۶۸. قعد (۱)	۴۹. صدق (۱)	۳۰. خير (۱)	۱۲. انن (۴)
۸۷. نعم (۱)	۶۹. قلب (۱۰)	۵۰. صلو (۳)	۳۱. دعو (۱)	۱۳. اوى (۱)
۸۸. نفس (۱)	۷۰. قول (۶)	۵۱. صنع (۱)	۳۲. دنو (۲)	۱۴. ائى (۱)
۸۹. وجه (۱)	۷۱. قوم (۲)	۵۲. صوب (۲)	۳۳. ذكر (۵)	۱۵. ابي (۲)
۹۰. وقت (۱)	۷۲. كتب (۱)	۵۳. صور (۱)	۳۴. ذوق (۱)	۱۶. بشر (۲)
۹۱. وله (۱۷)	۷۳. كره (۱)	۵۴. ضرب (۱)	۳۵. ربب (۱)	۱۷. بعد (۱)
	۷۴. كفر (۳)	۵۵. طمن (۱۵)	۳۶. ربع (۱)	۱۸. بلى (۱)
		۵۶. طمئن (۲)	۳۷. رجو (۱)	

فهرست آیات

۱. {البقرة - ۲۶۰} وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ أَرِنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَىٰ قَالَ أَرَأَيْتَ إِذَا نَفَسْتُمْ فَلَهُنَّ لَيَطْمَئِنُّنَّ قُلُوبُهُنَّ فَلَمَّا رُفِعْنَ مِنَ الْقُبُورِ فَحَدِّثْهُنَّ لَعَلَّ كَلِمَاتٍ تَقُولْنَ لَهَا يَوْمَئِذٍ عَزِيزٌ حَكِيمٌ
۲. {آل عمران - ۱۴۶} وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ لَكُمْ وَلِتَطْمَئِنَّ قُلُوبُكُم بِهِ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ
۳. {النساء - ۱۰} فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلَاةَ فَادْكُرُوا اللَّهَ قِيَامًا وَرُكُوعًا وَعَلَىٰ جُنُوبِكُمْ فَإِذَا اطْمَأْنَنْتُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْفُوتًا
۴. {المائدة - ۱۱} قَالُوا نُريدُ أَنْ نَأْكُلَ مِنْهَا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُنَا وَنَعْلَمَ أَنْ قَدْ صَدَقْتُنَا وَكَوْنِ عَلَيْهَا مِنَ الشَّاهِدِينَ
۵. {الأنفال - ۱۰} وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ وَلِتَطْمَئِنَّ بِهِ قُلُوبُكُمْ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ
۶. {يونس - ۷} إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاطْمَأْنَنُوا بِهَا وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آيَاتِنَا غَافِلُونَ
۷. {الرعد - ۲۸} الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ
۸. {الرعد - ۲۸} الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ
۹. {النحل - ۱۰} مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إيمَانِهِ إِلَّا مَنْ أَكْرَهَ وَ قَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ وَلَكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ عَذَابٌ مِنَ اللَّهِ وَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ
۱۰. {النحل - ۱۱} وَصَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا قَرْيَةً كَانَتْ آمِنَةً مُطْمَئِنَّةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِنْ كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِأَنْعُمِ اللَّهِ فَأَذَاقَهَا اللَّهُ لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ
۱۱. {الإسراء - ۹۵} قُلْ لَوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ يَمْسُونَ مُطْمَئِنِّينَ لَنَزَلْنَا عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ مَلَكًا رَسُولًا
۱۲. {الحج - ۱۱} وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ
۱۳. {الفجر - ۲۷} يَا أَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ